

СТАНОВИЩЕ

от Възкресия Вихърва Анастасова доцент д-р Нов Български Университет, Почетен професор

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

област на висше образование 8. Изкуства,

професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство (Актьорство за драматичен театър)

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 39 от 02.05.2023 г. и в интернет-страница на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ за нуждите на катедра Катедра „Естетическо възпитание“ към Педагогически факултет, като кандидати участват

д-р Красимира Цветанова Иванова от НАТФИЗ „Кр. Сарафов“ и гл. ас. д-р Петър Запрянов Одажиев

Със заповед № РД-21-1417 от 30.06.2023 г., изменена със заповед № РД-21-1470 от 12.07.2023 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определена за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност ‘доцент’ в ПУ по област на висше образование 8. Изкуства, професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство, научна специалност „Театрознание и театрално изкуство“ по „Актьорство за драматичен театър“ (наименование на научната специалност), **обявен за нуждите на катедра „Естетическо възпитание“** към Педагогически факултет

За участие в обявения конкурс са подали документи **следните кандидати:**

д-р Красимира Цветанова Иванова от НАТФИЗ „Кр. Сарафов“ и д-р Петър Запрянов Одажиев

Представеният от Петър Одажиев комплект материали на електронен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, и включва всички изискани документи:

Кандидатът Петър Одажиев е приложил общо 10 научни труда, от които монографии 2 книги и 8 научни статии.

Основен акцент на предоставените от д-р П. Одажиев материали по конкурса е монографията **„Физическото действие в психологическия и метафизическия театър (Лабораториите на К. С. Станиславски и Й. Гротовски. Педагогически аспекти)“**.

Д-р Одажиев канализира изложението си в следните параметри - Ясно обособени Обект, Предмет и Цел на Изследването- още в началото /стр. 9/ на предложения труд.

От което закономерно следва и конкретността на определянето на задачите на изследването, а именно:

- Да се проследи еволюцията в разбирането на Понятието „физическо действие“ в театралната и педагогическа работа и на двамата изследвани театрали
- Да се установи и определи завършеният вариант на използването на „физическото действие“ Обективизирано в „Метод на физическите действия при Станиславски и в „Изкуството като превозно средство“ при Гротовски

Трудът е представен в Увод и две Глави

Първа глава-Теория и практика на физическите действия във възгледите на К.С Станиславски

И Втора глава-Теорията и практиката на физическото действие във възгледите на Й.Гротовски

Относно Първа глава- ясно е проследен пътя през който преминава методологическото търсене на Физическо действие в различните му проявления - психическо; „психофизическо“; „физическо“- с всичките им функции и значения.

Подчертано е достигането на съвременния актьор не до Въпроса „Каква ми е задачата?“ а „Какво ми е физическото действие?“ в една определена сцена.

Спорно е твърдението на д-р Одажиев, че във времето и в развитието на тези си търсения Станиславски се отказва не само от афективната памет, но и от Задачата.

По скоро бих препоръчала на автора да изследва твърдението, че физическото действие произтича от отговора за начина на провеждане на задачата

В първа глава кандидатът изгражда един свой ред „Как да четем и разбираме Станиславски“. Можем на моменти да не сме съгласни с този ред, но не можем да отречем неговата законност, породена от задълбочено проучване както на самите трудове на Станиславски, така и на интердисциплинарните рефлексии към тях

Цялостната картина в която д-р Одажиев полага Метода е на моменти полемична и противоречива, но не можем да отречем че е стройно изградена върху целия диапазон на търсения както при самия Станиславски, така и в наследниците му, наши съвременници-Додин, Василиев и Гротовски

Предложеният за оценка труд, представлява един от малкото текстове, които дават яснота в твърдението на Гротовски, че приема и следва пътя на Станиславски.

И още, както авторът твърди:“ Текстът има амбицията да игнорира получилото напоследък популярност в съвременна театрална ситуация „изкривяване и объркване“ , като понятието Физическо действие се преоблича с нови наименования приложими ту към „сценичното движение“ ту към подход към „Физически театър““

Във Втора глава авторът ни представя фундаменталните изследвания на Станиславски, разработени лабораторно от Й.Гротовски, като внасят яснота в търсенията на Гротовски и се игнорира тяхното много често етикиране като непонятен „авангард“

Д-р Одажиев убедително ни доказва че дейностите на тези двама театрални изследователи са непосредствено свързани със систематичното, фундаментално извеждане на принципите на физическото действие, което доказва още веднъж качеството на този труд и води още един път до дефинирането на това понятие в рамките на дългосрочна и последователна театрална и педагогическа дейност.

Като цяло този труд защитава тезата, че теоретичните идеи на Станиславски и Гротовски са новаторски и фундаментални, за разлика от различните и разпокъсано съществуващи методологии като частни случаи на приложение на отделни принципи и твърдения принадлежащи на Станиславски и/или Гротовски

Този труд има амбицията да реабилитира понятието „физическо действие“, което многократно е било дискредитирано и провалено в световната театрална и педагогическа практика. Поставя се строга и ясна дистинкция между „физическото“ и „битовото действие“, за да се сложи ред в шестващото елементарно неразбиране

Колкото и амбициозно да звучи целта на това изследване, бих го определила като успешно, притежаващо приноси елементи и необходимо за поставяне на

методологична яснота в театралната и педагогическа теория и практикаотносно понятието „Физическо действие“

Представеният от д-р Красимира Цветанова Иванова комплект материали на **електронен носител** е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, и включва всички изискани документи:

Документите на д-р Иванова я представят като специалист с ориентация към работа с подрастващи, Комплектът материали е с акцент върху реализацията на сценични и екранни продукти.

За съжаление доказателствените материалите не са окомплектовани прецизно (има повторения, нечетливост и разбъркване в сканирания материал, така също и отсъствие на монография „Успехът на мюзикъла в киното и театъра“, което не е отчетено в предоставения опис на материалите и е точкувана в една от няколкото приложени справки по ПЗРАС). Това прави трудно ориентирането в доказателствения масив (основно в частта за научна и изследователска дейност).

Допълнителен хаос създава и фактът, че са посочени и заглавия на статии относно докторантурата на д-р Иванова като не може да се прецени дали статиите, датирани преди 2015 г. са ползвани при предишната процедура (за научна степен "доктор" по „Театрознание и театрално изкуство“)

В несъответствие с „Допълнителните изисквания за допускане до участие в конкурс за заемане на академична длъжност "доцент" в ПФ на ПУ“ – е и статия в индексирано издание под печат в срока на провеждане на конкурса (Иванова К. Националната идеология през призмата на драматургията. сп. Orbis Linguarum (Езиков свят), която не би следвало да се приема за точкуване, при последователност на принципа, въведен за монографията.

Поради не предоставянето на пълните текстове на статиите на д-р Иванова може да се придобие само повърхностна представа за отразяването на аналитичните ѝ подходи в полето на публикациите, до които има свободен достъп. Както и да се приеме на „пълно доверие“ посочените от нея приноси и тяхната оценка в приложението „Самооценка на приносите“

Например при статията „Психодрамата като допълващ метод при обучението на студенти в сценични специалности „ остава открит въпросът какви са конкретните приноси- реални и предполагаеми при провеждане на действен анализ с помощта на Психодрамата или конкретни специфики на процес за изграждане на ролята през всичките и етапи на създаване. Посочените характеристики на използване н Психодрамата не надскочат нейното приложение

ние в тенденции на работа по “team building”, което е широко приложимо и популярно по принцип или тук отново трябва априори да се приеме твърдението на кандидата за иновативност

Като цяло терминът „Иновативен“ е по – скоро декларативно поднесен, отколкото изведен и доказан

Кандидатът подчертава, че по време на представяне на статията на съответни форуми е заявен интерес за прилагане на принципа и от странични и други участници във форумите , но ние не можем да разсъждаваме върху т.н от автора „неумозрително теоретизирани разработки а практически такива“, тъй като и тук отсъства информационен и доказателствен материал

Липсват данни и информация за разработената от кандидата програма „Кино и театрален мюзикъл“ с изключение на служебната бележка, че през изминалата учебна година кандидата е реализирал 30 часов курс като гост преподавател в рамките на същата програма

В контекста на направеното кандидатстване по голям интерес и акцент би представлявала цялостната концепция за подобна програма, както анализ и оценка за нейното провеждане

Ще премина към подробно представените чрез линкове и копия театрални и екранни продукти.

Тъй като и тук те са в насипно състояние и няма отделени по приоритети или равнопоставени на монография или хабилитационен труд, си позволих да запитам кандидата- кои от предложените заглавия би трябвало да са приоритетни за оценките на дадената кандидатура.

Уточнено беше, че това е мюзикълът „Play Your Змей“ и спектакълът „РодиТеЛи“

Спектакълът „Play Your Змей“ е представен чрез запис от „фестивално изпълнение на мюзикъл на 4-ти празници на младежкото театрално изкуство, отличен с награда за най-добър авторски спектакъл; сценична версия, адаптация; режисура. Кандидатът е и автор на голяма част от текстовете на песните.

Не може да се отрече постигането на единство в изразните средства и тяхното качество за всички участници , което е рядко срещано при работа с непрофесионалисти/бележка на автора на становището/

Докато като цяло спектакълът се намира в обсега на конвенционалното за жанра си и не може да пледира за проблемност и иновативност, особено що се отнася до основния концепт.

Спектакълът "РодиТеЛи", представен чрез запис на представлението в ПУ "Павел Хилендарски" е по- трудно да бъде оценен поради качеството на записа и

монтажа за това се въздържа от по подробен анализ като отчитам, че тук има не добър избор на материал за да бъде представено произведението
За съжаление предложеният документ „Анотация на материалите“/ В 4. Реализиран авторски продукт в областта на изкуствата (филм, спектакъл, изложба, концерт и др./не помага да се навлезе проблемно и в двете посочени представления, тъй като и той ни занимава с факти външни за каквато и да е била посока на изследване залегнала в процеса на изработка на посочените сценични продукти.

В Лицето на Красимира Иванова имаме един кандидат с многопрофилно образование, впечатляваща трудоспособност, готовност за поемане на задачи в широк диапазон- от менторство на студенти по проекти, през мениджмънт на същите до гост преподавател в различни контексти.

За жалост неудачно представяне на научноизследователския потенциал на работата като цяло и в конкретните обсъждани проекти /липса на концепция, проблеми на провеждане, анализ на резултати/ буди съмнение за наличен такъв.

В тази връзка като цяло правя заключение, че кандидатурата на кандидата Красимира Иванова не притежава качества на иновативност и научно изследване

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна/да/ оценка** препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение към съответния Факултетния съвет за избор на ...д-р Петър Одажиев на академичната длъжност „доцент“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по: област на висше образование 8. Изкуства, професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство (Актьорство за драматичен театър)

За кандидата д-р Красимира Иванова моята оценка е **отрицателна/не/** и не препоръчвам кандидата за избора за академичната длъжност „доцент“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по: област на висше образование област на висше образование 8. Изкуства, професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство (Актьорство за драматичен театър)

4.08. 2023 г.

Изготвил становището: .доц.Д-р
Възкресия Вихърлова, почетен професор НБУ
.....
(подпис)

.....